

βασιλικός ἔστι, τὸ καλὸν δὲ καὶ τὸ πλεονεκτικόν· μέγιστον, τὰ ὑπὲρ χρημάτων, τυραννικὰ τὰ δ' εἰς τιμίω βασιλικῶ μάλλον· καὶ φυλακὴ, βασιλικὴ ὑπὲρ πολιτικῆ τυραννικὴ ἔστι, διὰ ξένων· ὅτι εἴ ἢ τυραννίδες ἔχουσιν καὶ τὰ τῆς δημοκρατίας, καὶ τὰ τῆς ὀλιγαρχίας, φανερόν ἐστι ὑπὲρ ὀλιγαρχίας, τὸ τέλει ἔστι πλουτοῦ· οὕτω γὰρ καὶ διακρίβειν ἀναρχίῳ μοιως τίω τε φυλακίω, καὶ τίω τρυφίω καὶ τὸ πᾶσι πλὴν μὴ δὲν πιστεύειν· διὰ καὶ τίω παρῆρσι ποιούμεται τὸ ὅπλων· καὶ τὸ κηκοῦν τὸν ἔχλον, καὶ τὸ ἐκ τῶ ἀέσεος ἀπαλαίνειν καὶ διοικίζειν, ἀμφοτέρω κοινόν, καὶ τῆς ὀλιγαρχίας, καὶ τῆς τυραννίδος ἐκ δημοκρατίας ἔστι, τὸ πολεμεῖν τοῖς γυνεσμοῖς, καὶ διαφείρειν κἀδρα καὶ φανερόν ἐστι, καὶ γυμνασίω, ὡς ἀντιτέχους, καὶ ἀπὸς τίω ἀρχίω ἐμποδοῖς· ἐκ γὰρ τούτων συμβαίνει γίνεσθαι καὶ τὰς ἐπιβουλάς· τὸ ὑπὲρ ἀρχῆν αὐτῶ βουλομένων, τὸ ἔστι, καὶ δουλοῦσθαι· ὅθεν καὶ τὸ Περικλέους πρὸς Θεμιστοκλῶν συμβούλευμα ὅστιν, ἢ τὸ ὑπὲρ ἔχοντων γεγνησθαι κολασίῃ ὡς θεῶν ἀείτου ὑπὲρ ἔχοντες τὸν πολίτην ἀειρεῖν· κατὰ τὸ οὐδὲν ἔλασθαι, τὰς αὐτὰς ἀρχάς· δεῖ νομίζειν περὶ τὰς πολιτείας ἔστι τὸ μεταβολῶν, καὶ περὶ τὰς μοιαρχίας· διὰ τε γὰρ ἀδύναμιν, καὶ διὰ φόβον, καὶ διὰ καταφρόνησιν, ὅππότεναι πολλοὶ τὸν ἀρχαίων τῆς μοναρχίας τῆς ἀδύναμιν μέγιστος δι' ὑβρεῖν εἰσίοσθαι ἔστι καὶ τὴν τὸν ἰδίω γέρουσιν· ἔστι καὶ τὰ τέλη ταῦτα, κατὰ τὸ κατὰ καὶ, καὶ περὶ τὰς τυραννίδας καὶ τὰς βασιλείας· μέγιστος γὰρ ὑπὲρ ἀρχῆ πλείω καὶ τιμῆς πλείω μοναρχίας, ὡς ἐφείν· ὅππότεναι τὸ ἔστι, ὅππότεναι, καὶ ὑπὲρ ὅππότεναι τὸ σώμα, γίνονται τὸν ἀρχόντων· καὶ εἴ ἔστι τὴν ἀρχίω, καὶ ὑπὲρ οὐδὲν ὑβρεῖν, ὅππότεναι τὸ σώμα· τῆς εἴ ὑβρεως οὐσης πολυμερούς, ἔχουσιν αὐτῶ ἀπὸν γίνεσθαι τῆς ὀργῆς· τὸ εἴ ὀργίζουμένων γὰρ οἱ πλείωσι τιμωρίας γίνονται ὅππότεναι, ἀλλ' οὐχ ὑβρεως ἔστι, ἢ ὑπὲρ τὸν Περικλέους, διὰ τὸ ποροπλακίωσθαι ὑπὲρ τὴν Ἀρμόδιον ἀδελφῶν, ἐπιπρῆσθαι εἴ Ἀρμόδιον· οὐ γὰρ Ἀρμόδιος, διὰ τὴν ἀδελφῶν· ὅ ἐστι Ἀριστογείτω, διὰ τὸν Ἀρμόδιον ἐπεβούλευσαν ἔστι καὶ Περικλέους πρὸς Ἀμβρακίαν τυραννίαν, διὰ τὸ συμπύοντα μὲν τὸν περὶ πύλων, ἐρεπτόσθαι αὐτὸν εἰ ἴδου ἔστι αὐτὸν κῆρ· ἢ ἔστι Φιλίππου ὑπὸ Παισιωνίω,

A quod placeat: regis, quod honestum sit quamobrem & illa in quibus plus habent sunt tyrannis quidem pecuniarum, regibus autem honores, & custodia regi à civibus suis est, tyranno autem à peregrinis. Quòd verò tyrannis contineat illa mala quæ sunt & popularis gubernationis & paucorum potentia, manifestum est. Ex paucorum quidem potentia finem esse diuitias: per has enim solas necesse est permanere, ut conductos retineat custodes, ut sumptus faciat in educando, ut populo suo in nulla parte confidat. itaque arma civibus suis adimere, ac multitudinem populi conculcare, ac ex urbe pellere, & vacuam habitatoribus civitatem reddere, communia sunt utrarumque, paucorum scilicet potentia, & tyrannidis. Ex populari autem, vexare nobilitatem, clam euertere & palam, & in exilium pellere, tanquam aduersarios & machinatores contra potentiam suam. Ex his enim & consilia aduersus eos iniri contingit, aliis dominationem affectantibus, aliis seruitutem fugientibus. Vnde Periantri consilium Thra sybulo datum, supereminentes spicas decerpere, tanquam opportunum fuerit eminentiores civium de medio tollere. Vt igitur ferè dictum est, eadem principia mutationum sunt existimanda, & in rebus publicis & in vnius gubernatione. per contumeliam enim, & per metum, & per contemptum insurgunt plerique subiectorum aduersus dominantes. iniuria verò maxime per contumeliam, nonnuncquam & per ablationem rerum fiunt. Sunt autem & fines ibi tales, quales sunt circa tyrannides & regna. opes enim & honores qui in tyrannis regibusque maximi conspiciuntur, affectant omnes. Insurgitur autem quandoque in corpus dominantis, quandoque in ipsam dominationem. Quando enim per contumeliam adducuntur homines ad insurgendum, impetus fit in corpus cumque sint contumeliae partes plures vnaqueque illarum concitat ad iram, irascendum verò plurimi ultionis causa imperiū faciunt, non causa potentia. Quale fuit illud filiorum Pisistrati: ob contumeliam enim sorori Harmodij illatam, & ipsum Harmodium compellatum, impetus in eos factus est: ab Harmodio quidem propter sorore, ab Aristogitone autem propter Harmodium. Aduersus Periantri quoque Ambracia tyrannum insidia factæ sunt, ex eo quia in potu quem amabat puerum interrogauit, an nondum ex se prægnans esset. Philippus verò à Pausania occisus est.